

SamNordisk Skogforskning (SNS)

Strategiplan

2004-2006

Nordisk Ministerråd (NMR)

ble etablert i 1971 som et samarbeidsforum for de nordiske landenes regjeringer. NMR legger fram forslag til Nordisk Råds sesjoner, følger opp Rådets vedtak/anbefalinger og leder det nordiske samarbeidet innenfor ulike fagområder. SNS er ett av ca. 80 samarbeidsorgan som finansieres over NMRs budsjett.

1. Innledning

SamNordisk Skogforskning (SNS) ble etablert i 1972. SNSs virksomhet reguleres av vedtekter, som sist ble revidert 2001.11.15 og godkjent av Nordisk Ministerråd 2001.12.19. De økonomiske rammene for virksomheten fastlegges i en treårig kontrakt, samt gjennom årlige bevilgningsvedtak av Nordisk Ministerråd. SNSs virksomhet har blitt evaluert fire ganger i den siste tolvårsperioden (1992/93, 1995, 1999/2000 og 2003/2004). I samtlige evalueringer har samarbeidet i SNS blitt vurdert å fungere godt og skape stor nordisk nytte.

Strategiplanen, som ble godkjent av SNSs styre i mai 2004, er en revidert utgave av strategiplanen for perioden 2001-2003. Kontaktpersongruppen i SNS har koordinert arbeidet med strategiplanrevisjonen.

2. Bakgrunn

De nordiske landene har i lang tid utgjort den ledende region innen skogbruk og skogindustri i Europa, og skognæringen spiller en stor rolle for regionens økonomi. Det finnes i Norden stor grad av verdifelleskap og et grunnleggende felles syn når det gjelder bruk av skogen som naturressurs. Dette har resultert i utviklingen av et skogbruk karakterisert av sosialt, økologisk og økonomisk ansvar.

Samtlige nordiske land har undertegnet erklæringene om kriterier for et bærekraftig skogbruk, som er formulert i den såkalte all-europeiske prosessen. Landene har i og med dette forpliktet seg til å forvalte skogen og skogarealene på en måte som bevarer og fremmer biologisk mangfold, produktivitet, foryngelsesevne, vitalitet samt skogens muligheter for å fylla relevante økologiske, økonomiske og samfunnsmessige funksjoner, uten at andre økosystemer skades.

I november 1998 undertegnet de nordiske statsministrene en deklarasjon om et bærekraftig Norden. En felles nordisk strategi for gjennomføringen ble fastslått i 2001.

I handlingsplanen for en bærekraftig utvikling av hele Østersjøregionen som ble vedtatt i 1998 (den såkalte Baltic 21-overenskomsten) er skogbruket en av sju prioriterte sektorer.

I NMRs ministerdeklarasjoner om skogpolitikken fra august 2002 og juni 2003 fremheves dessuten behovet for et fortsatt sterkt samarbeid i nærområdet samt et samarbeid omkring oppfølgingen av anbefalingene fra den 4. ministerkonferansen (MCPFE) i Wien i april 2003.

SNS strategi bygger på Nordisk Ministerråds strategidokument Hållbar utveckling- En ny kurs för Norden, reviderad utgåva med mål och insatser 2005-2008.

3. Visjon

SNS skal i sitt arbeid for nordisk skogforskning leve opp til betegnelsen ”en ubetinget suksess”(jfr. evalueringen i 1995).

4. Hovedmål

SNS skal gjennom samnordiske forskningsinnsatser medvirke til å oppfylle de mål for skogbruket og for utviklingen av et bærekraftig Norden, som er vedtatt av medlemslandene.

SNS hovedmål er å fremme forskning om skogens flersidige funksjoner i et bærekraftig skogbruk, samt å bistå med rådgivning til NEJS og Nordisk Ministerråd i spørsmål angår skog og skoglig forskning. Gjennom framsynte aktiviteter innenfor forskningssamarbeid, kunnskapsformidling, etc. vil SNS medvirke til utvikling av framtidens sosiale, økologiske og økonomisk ansvarsfulle skogbruk og anvendelse av treråstoff i Norden.

5. Policy

5.1 Ansvarsområde

SNSs ansvarsområde omfatter skog og andre trebevokste områder (landskap, bynære skoger, parker, utmark), skogbruk, utnyttelse av treråstoff og andre skogsprodukter samt skogens ikke-kommersielle verdier.

5.2 Virksomhetens delmål

Nordisk skogforskningssamarbeid

SNS arbeider for å skape nordiske synergi innen skogforskningen gjennom aktivt å initiere nye samarbeidsområder og fungere som et dynamisk, overgripende organ som samspiller med de nasjonale forskningsaktørene/finansisørene og skogsektoren for øvrig. En økt strategisk anvendelse av forskningsmidlene tilstrebes for at spisskompetansen skal kunne utnyttes på en optimal måte.

Gjennom støtte til nettverksaktiviteter (forsker møter, seminarer, konferanser), FoU-prosjekter og andre aktiviteter vil SNS medvirke til fortsatt nettverksbygging og kunnskapsutvikling i Norden. Nordisk samarbeidsnemnd for naturvitenskap (NOS-N) har igangsatt et pilotprogram i perioden 2002-2007 med Nordiske Centres of Excellence (NCoE). SNS vil bidra til at skogforskningen søker å komme med i dette pilotprogrammet. I tillegg vil SNS støtte et opplegg med Centers of Advanced Research (CAR) innenfor SNSs ansvarsområde (jfr. NMRs rapport 2002:742:”A Nordic Area for Education and Research in

Agricultural Sciences”) CAR er foreløpig definert som et felles nordisk forskningsnettverk, som er godkjent av SNS, med et spesifikt forskningsområde og forskningsleder, og hvor forskningen utføres av partnerne i CAR på grunnlag av felles planlegging. I noen tilfeller vil CARs kunne komme til erstatning for de nåværende nettverk/forskningsprosjekter.

Fornyelse og økt dynamikk liksom likestilling uansett kjønn og etnisk tilhørighet tilstrebes i forskningssamarbeidet. Jord- og skogbrukssektoren i Nordisk Ministerråd har i 2002 vedtatt en likestillingshandlingsplan med mål og tiltak innenfor representasjon, tildeling av ressurser, integrering av likestilling i fagområdet og formidling/nettverksdannelse som også forplikter SNS.

SNS vil

- fremme oppbygging og utvikling av forskningsområder med en nordisk dimensjon gjennom å ta initiativ og bevilge støtte til nye tidsbegrensede, temainnrettede nettverk/aktiviteter
- etablere avanserte felles nordiske forskningsnettverk (CARs) innenfor sitt ansvarsområde
- oppnevne/etablere ekspertgrupper (”task forces”) med oppgave å utforme forslag til nye samnordiske prosjekt eller program, som kan søke finansiering hos nasjonale eller nordiske organ, og/eller EUs rammeprogram
- støtte kunnskapsutbytte og kontakter innen etablerte samarbeidsområder gjennom bidrag til nettverksaktiviteter. Samarbeidet innen de ”faste nettverksgruppene”innenfor nordisk skogforskning skal fortløpende vurderes
- initiere utredninger til støtte for beslutningstagere og aktivt inngå i dialog med beslutningstagere om slike utredninger
- skape nordiske synergieffekter gjennom å bevilge prosjektstøtte til koordinering av forskning av høy kvalitet med en sterk nordisk dimensjon og nasjonal basisfinansiering. Innen områder hvor f. eks. teknikker trengs å utprøves, kan støtte til pilotprosjekt (forprosjekt) bevilges
- fremme samnordisk utnyttelse av unike forskningsfasiliteter (laboratorier, feltstasjoner) gjennom f. eks. publisering av register på SNSs hjemmeside. Fortsatt utvikling av den nordiske databasen for langsiktige feltforsøk (NOLTFOX) skal støttes, liksom samnordisk utnyttelse av feltforsøk
- fungere som initiativtaker og katalysator til samordning av skoglig forskerutdanning i Norden.

Samarbeid med andre nordiske organ

SNS skal

- forsterke sin rådgivning til NEJS, KG-FJSL og Nordisk Ministerråd (NMR) i spørsmål vedrørende skog og skogforskning
- øke sin kontakt med NEJS, KG-FJSL og NMR og vil, såfremt NEJS, KG-FJSL og NMR ønsker det, hvert år komme med en faglig oversikt over et politisk relevant emne på et felles møte for derved å styrke den forskningsbaserte skogpolitikk og det nordiske samarbeid
- undersøke mulighetene for å etablere nordiske forskerskoler/forskerkurs innen relevante områder i samarbeid med NOVA og NorFA, og bistå disse organene med bedømmelse av søknader
- virke for et fortsatt nært samarbeid med NKJ i spørsmål av felles interesse, samt for gode kontakter med øvrige organ og sektorer innen det nordiske samarbeidet.

Samarbeid med Nordens nærområder

Med Estland, Latvia og Litauen som EU-medlemmer fra mai 2004, vil det framtidige nærområdet primært dreie seg om med Nordvest-Russland. SNS vil arbeide for å fremme skogforskningssamarbeid mellom Norden og nærområdene, som er til nytte for begge regionene og som imøtekommer intensjonene i internasjonale overenskomster, særlig Baltic 21.

SNS skal

- virke for økt skoglig informasjons- og kunnskapsutbytte mellom Norden og dets nærområder
- stimulere og støtte økt deltagelse fra nærområdene i SNS-støttet forskningsvirksomhet samt invitere deltagere fra nærområdene i relevante nettverksaktiviteter
- ta hensyn til og søke å realisere samarbeidsinitiativ fra nærområdene

Spesiell økonomisk støtte fra SNS til deltagelse fra/samarbeid med de baltiske landene vil opphøre i løpet av strategiplanperioden. SNS vil imidlertid fortsatt arbeide for å øke samarbeidet med de baltiske land, liksom Nordvest-Russland og det Atlantiske nærområdet vil bli inndratt i SNSs arbeid i økt omfang i strategiplanperioden.

Øvrig internasjonalt samarbeid

Gjennom koordinering av nordiske standpunkter og ved fremming av forskning av høy kvalitet vil SNS medvirke til å skapa en plattform, som styrker nordisk deltagelse i EU-samarbeid og i annen internasjonal sammenheng.

SNS skal

- følge planleggingen av EUs rammeprogram og aktivt framføre nordiske interesser
- arrangere informasjons- og kontaktseminarer om skoglig forskning i EUs rammeprogram
- stimulere nordiske skogforskere og skogforskingsmiljøer til å delta i EU-prosjekter/nettverk og initiere COST Actions. Om nødvendig kan SNS bidra økonomisk til utarbeiding av EU-søknader
- holde kontakt med andre internasjonale skogforskningsfora, som bl.a. IUFRO og EFI
- holde kontakt med NKIS og på anmodning bistå nasjonale skogmyndigheter i Norden med forskningsbasert kunnskap i internasjonale skogprosesser.

Kunnskapsspredning og kommunikasjon

SNS skal

- sørge for at forskningsresultater fra nordiske prosjekter formidles til relevante målgrupper innenfor skogbruk, skogindustri og samfunnet for øvrig
- påse at forskningsresultatene kommuniseres til relevante instanser innenfor det nordiske samarbeidet
- vise nytten av den nordiske skogforskningen
- synliggjøre SNS sin virksomhet via Internet og andra relevante fora
- virke for en fortsatt høy kvalitet hos Scandinavian Journal of Forest Research, samt at nordiske skogforskere publiserer forskningsresultat i denne eller andre, internasjonalt anerkjente tidsskrifter

SNS utarbeidet i 2003 en egen kommunikasjonstrategi og det vises til denne strategien.

5.3 Prioriterte innsatsområder

SNS vil i perioden 2004-2006 konsentrere forskningsstøtten til områder/temaer som det vurderes som strategisk viktig å bevare/utvikle i Norden, for eksempel:

- genetiske ressurser og biodiversitet
- utvikling av natur- og miljøvennlige skjøtselsformer
- skogsektorens betydning i klimasammenheng, herunder bioenergi og oppfølging av Kyotoprotokollen
- skogens sosiale funksjoner (friluft- og rekreasjonsverdi, etc.)
- økt merverdi og økt bruk av miljøvennlige produkter fra skogbruket
- økonomisk bæredyktighet med særlig vekt på familieskogbruket i Norden
- Skogbrukets fremtidige roller i samfunnet, herunder lokalsamfunnet

Nærmere prioritering av innsatsområdene vil bli angitt i tilknytning til den årlige utlysningen av midler. I tillegg vil SNS støtte forskningsområder/temaer der store synergieffekter kan oppnås ved at nordiske midler forsterker nasjonal basisfinansiering. Tverrfaglig samarbeid vil bli søkt videreutviklet.

6. Gjennomføring

SNS skal fortløpende analysere behovet for nysatsinger innen relevante forskningsområder. Når det er hensiktsmessig/nødvendig skal SNS etablere nye nettverk/ekspertgrupper, initiere utredninger eller tiltak, som bedømmes å være aktuelle. SNS skal i stor grad bruke IT for effektiv formidling av forskningsresultater og annen informasjon.

Muligheten for skogforskningsmiljøer og nettverksgrupper til å søke bidrag fra SNS, vil for de fleste formål å bli gitt en gang per år. Detaljert informasjon om søknadsformål, søknadsprosessen, prioriterte områder og kriterier for støtte kunngjøres på SNS nettside samt ved utsending av skriftlig informasjon til de skoglige forskningsmiljøene i Norden. Søknadsinformasjonen oppdateres minst en gang per år.

Prioritering av søknader baseres på sakkyndig bedømmelse det vitenskapelige innholdet, samt en vurdering av forskningens relevans for skogbruk og samfunn. SNSs styre, som består av høgt plasserte representanter for skogforskning, skoglig forvaltning og næring, står for prioriteringen og sikrer samtidig en stor nasjonal medfinansiering.

Oppfølging av bevilgede bidrag foretas gjennom innkalling av og gjennomgang av årlige rapporter. Det er krav om at prosjekter og nettverksgrupper støttet av SNS skal ha hjemmesider/nettilgjengelig informasjon. Hvert år velges minst ett SNS-støttet prosjekt ut for evaluering av forskningens vitenskapelige kvalitet samt kontroll av prosjektadministrasjonen.

En evaluering av SNS som helhet og herunder av oppnåelse av målene i Strategiplanen og kontrakten med Nordisk Ministerråd vil bli gjennomført i løpet av 2006.

Vedlegg

Styremedlemmer i perioden 1. januar 2004 – 31. desember 2007

Styremedlemmer:

Danmark:

Kontorchef Agnete Thomsen
Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
DK-2100 København K
DANMARK
Tel: +45 3947 2010/+45 3947 2601
Fax: +45 39 27 98 99
E-mail: ath@sns.dk

Direktør, professor Niels Elers Koch *
Forskningscentret for Skov & Landskab
Hørsholm Kongevej 11
DK-2970 Hørsholm
DANMARK
Tel: +45 4576 3200 / +45 4517 8232
Fax: +45 4576 3233
E-mail: nek@kvl.dk

Finland:

Professor Kari Mielikäinen
Skogsforskningsinstitutet
Unionsgatan 40 A
FIN-00170 Helsingfors
FINLAND
Tel. +358 9 857051
Fax: +358 9 8570 5478
E-mail: kari.mielikainen@metla.fi

Counsellor of Forestry Liisa Saarenmaa *
Ministry of Agriculture and Forestry
Department of Forestry
P.O. Box 30
FIN-00023 GOVERNMENT, FINLAND
Tel: +358 9 160 53353
Fax: +358 9 160 52487
E-mail: liisa.saarenmaa@mmm.fi

Island:

Skogdirektör Jón Loftsson
Skógrækt Ríkisins
Midvangur 2-4
IS-700 Egilsstaðir
ISLAND
Tel: +354 471 2100
Fax: +354 471 2172
E-mail: jonlof@skogur.is

Direktör Adalsteinn Sigurgeirsson *
Skógrækt ríkisins
Skogforskningsstation Mógilsá,
IS-116 Reykjavík
ISLAND
Tel: +354 515 4502 (alt. 4500)
Mobiltel: +354 898 7862
Fax: +354 515 4501
E-mail: adalsteinn@skogur.is

Norge

Avdelingssjef Johannes Kolltveit *
Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
N-0131 Oslo
NORGE
Tel: +47 2203 7000 / +47 2203 7112
Fax: +47 2203 7104
E-mail: jk@forskningsradet.no
alt. johs.kolltveit@ufd.dep.no

Fylkesskogsjef Liv Marit Strupstad
Fylkesmannen i Hedmark
Postboks 4034
N-2306 Hamar
NORGE
Tel: +47 62 55 10 00
Fax: +47 62 55 12 01
E-mail: liv-marit.strupstad@fm-he.stat.no

Sverige:

Professor Lisa Sennerby-Forsse *
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas)
Box 1206
S-111 82 Stockholm
SVERIGE
Tel: +46 8 775 40 58
Fax: +46 8 775 40 10
E-mail: lisa.sennerby.forsse@formas.se

Skogsdirektör Håkan Wirtén
Skogsstyrelsen
Vallgatan 6
S-551 83 Jönköping
SVERIGE
Tel: +46 36 15 57 05
Mobiltel: +46 70 565 45 15
Fax: +46 36 16 61 70
E-mail: hakan.wirten@svo.se

Observatører:***Åland:***

Landskapsförstjärare Mikael Sandvik
Ålands landskapsstyrelse
Postbox 1060
AX-22111 Mariehamn
ÅLAND
Tel: +358 18 25 000
Mobiltel: +358 400 840 732
Fax: +358 18 19 240
E-mail: mikael.sandvik@ls.aland.fi

Færøylene:

Landskógargvørður Trondur Leivsson
Skógrøkt Landsins
Postrúm 1174
FO-110 Tórshavn
FÄRÖARNA
Tel: +298 31 09 22
Mobiltel: +298 21 09 66
Fax: +298 31 09 44
E-mail: trondur@skogroktin.fo
Alt: skogroktin@skogroktin.fo

Suppleanter:***Danmark:***

Kammerherre Gustav Berner
Holstenshuus
DK-5600 Fåborg
DANMARK
Tel: +45
Fax: +45
E-mail: berner@get2net.dk

Finland:

Direktör Eeva Hellström
Suomen Metsäyhdistys ry
Salomonkatu 17 B
SF-00100 Helsingfors
FINLAND
Tel: +358 9 685 08812
Fax: +358 9 685 08820
E-mail: eeva.hellstrom@smy.fi

Professor Jari Kuuluvainen
Helsingfors Universitet
Department of Forest Economics
Box 27
FIN-00014 Helsingfors Universitet
FINLAND
Tlf: +358 9 191 57973
E-mail: jari.kuuluvainen@helsinki.fi

Norge:

Instituttleder, professor Hans Fredrik Hoen
Norges landbrukshøgskole
Inst. for naturforvaltning
Postboks 5003
1432 ÅS
Tel.: 64 94 89 24
Fax: 64 94 88 90
E-mail: hans.hoen@ina.nlh.no

Rådgiver Elisabeth Gill
Norges Skogeierforbund
Postboks 1438 Vika
N-0115 Oslo
NORGE
Tel: +47 22 01 05 50
Fax: +47 22 83 40 47
E-mail: elisabeth.gill@skog.no

Sverige:

Skogsdirektör Stefan Wirtén
Skogsindustrierna
Box 16006
S-103 21 Stockholm
SVERIGE
Tel: +46 8 762 72 60
Fax: +46 8 611 71 22
E-mail: stefan.wirten@forestindustries.se

Skogschef Björn Skogh
Skogsägarna Norrskog
Box 133
SE-872 23 Kramfors Sverige
Tel: +46 0612-71 87 80 / 070-620 81 38
Fax: +46 0612-71 87 18
E-mail: bjorn.skogh@norrskog.se

SNS-sekretariatet

Norges forskningsråd (til 31. desember 2005)
Postboks 2700 St. Hanshaugen
N-0131 OSLO
Telefon: +47 22 03 70 00
Telefax: +47 22 03 70 01
E-mail: sns@rcn.no
<http://www.nordiskskogforskning.org/>

Forkortelser benyttet i strategiplanen

COST   Coopération européenne dans le domaine de la recherche Scientifique et Technique
(European cooperation in the field of scientific and technical research)

EFI   European Forest Institute

IUFRO	International Union of Forest Research Organizations
KG-FJSL	Koordinasjonsgruppen for fiskeri, jord- og skogbruk, samt levnedsmidler
NEJS	Nordisk embetsmannskomite for jord- og skogbruksspørsmål
NKIS	Nordisk Kontaktgruppe for Internasjonale Skogspørsmål
NKJ	Nordisk Kontaktorgan for Jordbruksforskning
NorFA	Nordisk Forskerutdanningsakademi
NOVA	Nordic Forestry, Veterinary and Agricultural University